

7. Chepelyk V. Ukrainiyskiy arkhitekturnyi modern / Chepelyk V. – K., 2000. – 377 s.

Lanovuyk L. P., Candidate of Historical Sciences, Docent of History and Political Science Department, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Ukraine, Kyiv), Lanovuklp@ukr.net

Ukrainian architect D. Dyachenko – creator of the Ukrainian Baroque

Deals with the life and career of the Ukrainian artist in the field of architecture, one of the original founders of Ukrainian identity, ethnographer, theorist and teacher D.Dyachenko. It is shown that among the figures that creatively rethink the architectural tradition of "Cossack Baroque" in the context of modernism first third of the twentieth century, features D.Dyachenko. It is noted that the building architect constitute weighty historical and cultural heritage of the Ukrainian nation, and experience of a talented master finds its followers and relevant today. Architectural heritage D.Dyachenko celebrates the embodiment of distinctive national features, which reflects the spirit of the nation.

Keywords: architecture, architectural style, Ukrainian Baroque, D.Dyachenko.

Лановійук Л. П., кандидат исторических наук, доцент кафедры истории и политологии, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины (Украина, Киев), Lanovuklp@ukr.net

Український архітектор Д. Дьяченко – создатель украинского необарокко

Освещен жизненный и творческий путь украинского художника в области архитектуры, одного из создателей оригинального украинского стиля, этнографа, теоретика и педагога Д. Дьяченко. Показано, что среди физур, которые творчески переосмысливали архитектурные традиции "казацкого барокко" в контексте модерна первой трети XX в., выделяется Д. Дьяченко. Отмечено, что здания зодчего составляют важное историко-культурное достояние украинского народа, а опыт талантливого мастера находит своих последователей и не теряет актуальности и сегодня. Архитектурное наследие Д. Дьяченка является ярким образом воплощения самобытных национальных черт, в которых отражается дух нации.

Ключевые слова: архитектура, архитектурный стиль, украинское необарокко, Д. Дьяченко.

* * *

УДК [378.09:339.16.012–34]:929–059Геринович В. О. (477)“1946–1948”(09)(045)

Островий В. М.
кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін, Хмельницька гуманітарно–педагогічна академія (Україна, Хмельницький), kgra_nauka@ukr.net

НАУКОВО–ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФЕСОРА В. О. ГЕРИНОВИЧА В УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ РАДЯНСЬКОЇ КООПЕРАТИВНОЇ ТОРГІВЛІ (СЕРПЕНЬ 1946 – СЕРПЕНЬ 1948 РР.)

Досліджено науково–педагогічну діяльність професора Володимира Гериновича після повернення із заслання в Україну (1946 р.) до м. Львова, де він був прийнятий на науково–педагогічну роботу до Українського інституту радянської кооперативної торгівлі. Розглянуто діяльність В. О. Гериновича в контексті епохи, що його висунула. У цьому зв'язку застосовано метод історичної та психологічної реконструкції життєдіяльності вченого й інтерпретації фактів. Оскільки людина несе в собі у мікромасштабі весь духовно–історичний світ, її духовне життя демонструє постійну змінність свідомості з історичною епохою. Особливого значення набуває метод цільних описів. Завдання методу полягає в тому, щоби через максимально детальне ("цільне") відновлення біографії об'єкта дослідження, виявити "критичні моменти" – періоди, в яких відбувалася зміна поглядів на які–небудь феномени (події, явища, процеси тощо). Метод виходить з поняття синхронності біографії та поглядів особистості: тобто різкі чи поступові зміни об'єкту впливають і на різкі чи поступові зміни його поглядів з яких–небудь теоретичних чи практичних питань. Вчений продовжував активно займатися як викладацькою, так і науково–дослідною діяльністю. Одночасно керував підготовкою аспірантів та приймав участь у науковому житті Західної України. Останні прижиттєві рукописи вченого свідчать, що Володимир Геринович працював над дослідженням покладів корисних копалин і родовищ енергоносіїв, розглядаючи шляхи їх використання для розвитку економіки Західного регіону України. Особливу цінність досліджень В. Гериновича, присвячених природно–економічному потенціалу України, полягає в їх багатовекторності, системності підходів, оригінальності вирішення складних завдань, які вувалися тогочасною наукою. Творчий доробок науковця не втратив практичного значення і сьогодні.

Ключові слова: професор В. О. Геринович, науково–педагогічна діяльність, Український інститут радянської кооперативної торгівлі, завідувач кафедри, вчений.

В умовах демократизації Українського суспільства зростає інтерес історичної науки до життєдіяльності репресованих українських учених, а особливо їх наукової спадщини. Малодослідженим залишається складний, а часом суперечливий життєвий шлях одного з відомих українських вчених географа і краєзнавця Володимира Гериновича. Більшого вивчення та деталізації потребує період повернення науковця на батьківщину після ув'язнення в сталінських таборах. Метою нашого дослідження є науково–педагогічна діяльність В. О. Гериновича в Українському інституті радянської кооперативної торгівлі м. Львова. Даній проблемі частково приділив увагу український географ О. І. Шаблій [1–2].

В серпні 1946р. В. О. Геринович повернувся до м. Львова, де влаштувався викладачем Українського інституту радянської кооперативної торгівлі, переведеного з м. Харкова 1945р. Навчальний заклад готував кадри для системи споживчої кооперації силами трьох факультетів: торгівельно–економічного, обліково–економічного і товарознавчого [3, арк.2]. З 10 вересня 1946р. згідно наказу директора інституту Володимира Олександровича зарахували до складу кафедри економічної географії, а вже 1 грудня того ж року, відповідно до наказу Міністерства вищої освіти УРСР, призначили завідувачем кафедри економічної географії торгово–економічного факультету. (До складу кафедри входили доцент О. С. Попов, старший викладач М. М. Коїнов, ст. викладач Н. П. Мазниця та лаборант Г. У. Кіян) [3, арк.56–57]. Того ж року, рішенням Президії Верховної Ради СРСР, вченого нагородили медаллю “За доблестный труд во время Великой Отечественной Войны (1941–1945гг.)”.

15 лютого 1947р. згідно розпорядження наукової і навчальної частини інституту всі теоретичні курси мали читатися виключно професорами та доцентами, а у виняткових випадках – старшими викладачами. Проф. В. Гериновичу доручили читання теоретичного курсу економічної географії СРСР для I–их курсів факультетів вишу в кількості 270 год. Члени кафедри підготували комплекс навчально–методичного забезпечення з економічної географії СРСР для перших курсів, організували додаткові лекції для чотирьох груп студентів, зарахованих до закладу після 1 вересня. У двох групах навчальний курс доручили провести В. О. Гериновичу. Для IV курсу торгово–економічного факультету (крім економічної географії) він прочитав курс економіки зовнішньої торгівлі [3, арк.57–58]. Всього впродовж навчального року професор вчитав 422 год. лекцій, провів 60 год. практичних занять, 174 год. іспитів, 11 год. заліків, 184 год. консультацій, 90 год. підготовки курсових робіт, 70 год. контрольних відвідувань лекцій (разом 1011 год.). Після вчитки теоретичних курсів понад програмного обсягу В. О. Геринович прочитав серію лекцій на тему “Географічна наука і картографічні проєкції з практичними правами” для кращої орієнтації студентів по географічних картах [3, арк.59]. Упродовж навчального року, вчений провів 22 засідання кафедри, на яких розглядалися питання організаційного і методичного характеру, обговорювалася науково–дослідна, гурткова, а також громадська робота.

На зборах кафедри аналізувався методичний план курсу економічної географії СРСР і капіталістичних країн, вносилися відповідні зміни до робочих навчальних планів. Так проф. В. О.Геринович розробив робочий навчальний план курсу “Капіталістичні країни світу” на 1947–1948 н. р.

З метою оптимізації методичної роботи кафедра економічної географії широко використовувала географічні карти, діаграми. Для студентів було організована бібліотека в географічному кабінеті, роздано географічні карти для роботи в гуртожитках. З метою покращення орієнтації студентів у літературі з економічної географії, кафедра завела каталог статей з таких видань як “Більшовик”, “Советская политика и мировое хозяйство”, “Внешняя торговля”, “Спутник агитатора” тощо. Консультації з предмету проводилися щотижнево протягом року. Всього відбулося 320 консультацій – 680 годин. Кабінет економічної географії впродовж року відвідали 2780 студентів. Картографічний матеріал кафедри за рік поповнився двома картами з економічної географії західних областей УРСР, двома наборами корисних копалин СРСР, картами природних багатств СРСР і двадцятьма таблицями з економічної географії капіталістичних країн світу та СРСР. На жаль, як відзначав В. О.Геринович, намагання запровадити до навчального процесу фільмокартини, епідіаскоп, екскурсії до Прикарпатського промислового району за браком коштів не вдалося.

При кафедрі постійно працювали два студентських гуртки: економіко–географічний та з дослідження м. Львова. Роботу першого гуртка ознаменувала доповідь проф. В. О.Гериновича “Вивчаємо свою Вітчизну”. Особливу активність він проявив у діяльності гуртка з вивчення м. Львова (прочитав 15 лекцій та провів 15 екскурсій в райони “княжого”, “королівського” і “австрійського” Львова). Вчений також керував студентськими екскурсійними групами в історичному музеї [3, арк. 62–63].

Під керівництвом професора Володимира Гериновича кафедра економічної географії активно займалася науково–дослідною роботою за напрямком “Природно–виробничі сили Західних областей УРСР, їх географічне розміщення і значення в народному господарстві” [3, арк. 63–64]. Викладачі взяли участь в організації двох наукових конференцій інституту (січень–травень 1947р.), на яких виступили з доповідями економічного та технічного характеру. Так, на першій конференції (20–23 січня) Володимир Геринович оприлюднив доповідь “Дністер як торговий шлях (економіко–історичний нарис)” [6, с. 53–65], в галузі економічної географії (природні багатства західних областей України) [4, арк. 1]. Вчений розпочав роботу над нею ще в червні 1946р. Тема носила характер теоретичного дослідження, фінансування якої здійснювалося за рахунок бюджетних коштів у розмірі 3.500 крб. [4, арк. 13зв]. Наукове та практичне значення розвідки полягало в обґрунтуванні економічної ролі р. Дністер [4, арк. 13]. Дослідження було завершено 20 січня 1947р. [5, арк. 5]. Тематика знайшла продовження в неопублікованому рукопису вченого “Дністер на службу будівництва комунізму” [6, с. 66–74], датованому 10 листопада 1947р. Метою праці стало визначення впливу р. Дністер як транспортної системи на розвиток

економіки сусідніх з ним районів, перспектив розвитку річкового транспорту. В першій частині доповіді автор дав короткий нарис природи Дністра як водного шляху, в другій – економіко–історичну характеристику Дністра і вплив річкової торгівлі на соціально–економічні відносини Придністров’я. Третя частина присвячувалася історії проектів регуляції Дністрової течії і проблемам з’єднання р. Дністра каналами з системами рік Дунай, Одер, Вісла, Західний Буг і Прип’ять [6, с. 56]. Заступник директора інституту з навчально–наукової роботи, доцент С. М. Білевич дав схвальну рецензію на дану працю [5, арк. 14].

На другій вузівській конференції (20–23 травня 1947р.) заслухали 14 наукових доповідей [3, арк. 4], обговорення яких відбувалося за участю співробітників інших вишів міста, фахівців народного господарства. В зв’язку з актуальністю теми значний інтерес спричинив виступ В. О.Гериновича “Гіпси західних областей УРСР”. Його доповідь разом із матеріалами доц. О. С. Попова, Дудника була схвалена конференцією та рекомендована до друку в наукових записках інституту [3, арк. 64–65]. Вчений був затверджений у складі редакційної комісії [7, арк. 17].

На початку березня 1947 р. за дорученням навчальної частини вишу створили групу викладачів у складі проф. В. О. Гериновича, доц. Т. А. Борисенко і ст. викл. Кофмана для обстеження стану роботи кафедри бухгалтерського обліку [7, арк. 49зв]. Кафедра була ретельно перевірена, внаслідок чого Володимир Геринович виступив з доповіддю, в якій відзначив як здобутки так і недоліки в її роботі. 19 березня 1947 р. В. Гериновича разом із двома викладачами обрали до складу редакційної комісії у справі редагування наукових записок інституту [7, арк. 56–56зв]. З огляду на наявність професорського звання, значний досвід керівництва 16 травня 1947 р. В. О. Гериновича призначили на посаду в. о. декана торгово–економічного факультету [8, арк. 21].

З метою підвищення наукової кваліфікації старших викладачів, М. М. Коїнов і Н. П. Мазниці склали кандидатський політмінімум з трьох предметів і продовжили роботу над дисертаційними дослідженнями. Наукове керівництво над цими кандидатськими роботами здійснював особисто В. О. Геринович [8, арк. 64–65]. Одночасно керував підготовкою докторської дисертації доцента О. С. Попова на тему: “Народне господарство сучасної Польщі” [9, арк. 42].

Кафедра економічної географії взяла участь у соцзмаганні з кафедрами марксизму–ленінізму та політекономії, присвяченому 30–ій річниці “Жовтневої революції”. Зокрема, аспіранти мали скласти решту кандидатських іспитів та завершити написання дисертаційних досліджень. Проф. В. Гериновичу і доц. О. Попову доручалася підготовка науково–дослідних праць на актуальні теми в галузі економічної географії західних областей УРСР.

31 січня 1947 р. на засіданні Вченої ради інституту С. М. Білевич високо оцінив роботу Володимира Гериновича як викладача–методиста. На думку студентства, при однаковому рівні вимог оцінювання знань викладачами кафедри економічної географії, ведення іспитів професором В. Гериновичем відрізнялося особливою чіткістю та ясністю. Володимир Олександрович

вважав, що надмірна завантаженість студентства суспільно-політичною роботою під час екзаменаційної сесії значно заважає підготовці. Тому, під час іспитів, зазвичай не задавав студентам питань окрім тих, що були зазначені в білетах [7, арк. 63, 65 зв].

Як керівник кафедри, вчений зазначав, що висока результативність досягалася завдяки методичній роботі всіх членів кафедри. Динаміка підвищення успішності у навчанні студентів інституту з економічної географії простежувалася в звітних таблицях, складених особисто Володимиром Олександровичем Гериновичем [9, арк. 68–69].

8 липня 1947 р. В. О. Геринович, як виконуючий обов'язки декана торгово-економічного факультету, разом із досягненнями вказав на недоліки: відсутність системного обліку роботи як окремих кафедр так і студентів; незадовільна організація канцелярської справи; недостатня методична допомога студентству, особливо із західних областей України; незадовільне забезпечення інституту технічними засобами навчання і літературою [8, арк. 30].

Професорсько-викладацький склад вишу не відповідав вимогам Міністерства освіти УРСР: за штатом виш потребував 5 професорів на посади завідувачів кафедр, а звання професора мав лише один В. О. Геринович. Як видно із зазначеного, інститут гостро відчував потребу в кадрах вищої кваліфікації, тому зарахування В. О. Гериновича в штат науково-педагогічних працівників і вся подальша його діяльність були вкрай необхідними вишу. На всіх факультетах оголосили об'яви про заміщення вакансій професорських посад завідувачами кафедр та викладачами – кандидатами наук. Міністерство освіти України до інституту направило двох спеціалістів, випускників аспірантури. Освітнє відомство республіки знову затвердило на посаді завідувача кафедри економічної географії проф. В. Гериновича [8, арк. 4].

В. О. Геринович брав активну участь у засіданнях вченої ради інституту (про що свідчать протоколи). Вчений порушував важливі питання, які стосувалися проблем ввіреного йому факультету. Особливо його турбували причини академічного відставання студентів. Так 30 червня 1947 р. на черговому засіданні, в присутності 23 осіб, він говорив про те, що до інституту приймали недостатньо підготовлених абітурієнтів. Саме тому, студенти IV курсу отримували незадовільні оцінки на державних екзаменах. Окрім того, інститут “не вивчав” студентів у процесі навчання: “...ми знаємо лише кращих студентів або не встигаючих, а середній студент залишається поза увагою...”, зазначав у виступі Володимир Геринович [7, арк. 11]. Особливою проблемою, на думку вченого, була відсутність належної матеріальної бази в інституті. Якщо кафедри політекономії та марксизму-ленінізму в 1946–1947 н. р. суттєво поповнилися методичним забезпеченням, то інші кафедри були цього позбавлені. Також він зазначав про факти відсутності епідіаскопу та грамофону, потрібних для оптимізації навчального процесу під час викладання різних дисциплін, особливо іноземної мови. Володимир Олександрович наголосив на катастрофічному стані бібліотеки, щодо забезпечення періодичними виданнями: “У нас один журнал “Більшовик” на весь інститут, навіть такий журнал як

“Супутник агітатора” в наявності 1–2 екземпляри, чого явно недостатньо” [7, арк. 10 зв–11].

Зважаючи на значний науковий досвід та професійність, за дорученням Міністерства вищої освіти, вчена рада інституту призначила Володимира Гериновича разом із викладачами П. Є. Дудником і Біденко рецензентами підручника Смирнова “Товарознавство харчових продуктів” [7, арк. 18]. 5 квітня 1947 р. вчена рада піддала різкій критиці викладання окремих предметів суспільних дисциплін, відзначила “недостатньо високий” політичний рівень подання навчального матеріалу. Критика була викликана результатами перевірки викладання суспільних наук у вищих школах м. Львова ЦК КП(б)У від 19 лютого 1947 р. Як наслідок, В. О. Геринович виступив з тенденційною доповіддю “Економічна географія та її значення в ідейно-виховній роботі”. У виступі вчений керувався партійною директивою від 14 серпня 1946 р. “Про ідейно виховну роботу” та “Викладання географії в школі” від 16 травня 1934 р. Доповідач заявив: “...хто думає що економічна географія не має відношення до ідейно-виховної роботи – стоїть на антиленінській позиції. Оскільки економічна географія тісно пов'язана з суспільним розвитком – є політичною наукою”. На думку професора В. Гериновича сутність економічної географії, з точки зору інтересів суспільних класів, полягала в тому, щоб показати за допомогою наукових підходів перевагу соціалізму над капіталізмом [7, арк. 38]. З цього приводу необхідно згадати виступ директора інституту М. О. Тарасюка на початку 1946–1947 н. р., в якому зазначалося, що за останній рік в країні помітно активізувалися буржуазно-націоналістичні та інші ворожі радянській владі теорії. М. О. Тарасюк засудив “буржуазно-націоналістичну” історичну школу М. С. Грушевського, прихильником якої в минулому був і Володимир Геринович. Рада інституту постановила: “Послідовна і непримиренна боротьба з цим ворожим збоченням є невід'ємною частиною боротьби за четверту сталінську п'ятирічку в справі побудови комунізму в нашій країні” [7, арк. 109–110]. Посилення чергового витку репресивної політики сталінського режиму чітко окреслилося у вищій школі.

Працюючи на посаді завідувача кафедри економічної географії 8 листопада 1947 р. Володимир Олександрович підготував доповідь, “Борьба партии с буржуазно-националистической идеологией” [6, с. 75–85]. В центрі критики опинився його колишній наставник М. С. Грушевський та вся ідея української державності. Очевидно це було продиктовано початком нової хвилі політичних репресій в СРСР, що поставило черговий раз під загрозу сім'ю Гериновичів. Син Олександр вже був під слідством внаслідок арешту батька 1932 р. Тоді його не засудили, але вислали до Сибіру (м. Томськ), потім у м. Новосибірськ як сина “ворога народу”.

Вчений продовжував займатися науковою роботою, написав цілий ряд праць, які частково збереглися в родинному архіві Гериновичів. Серед них – рукопис “Участь церкви в житті княжого Львова” [6, с. 86–92], в якому проаналізував значення церкви в соціально-економічному розвитку міста Львова та описав міські ярмарки.

В процесі ознайомлення з “Рукописом без назви” [6, с.108–131] бачимо, що Володимир Олександрович останні роки свого життя присвятив дослідженню природних багатств Західної частини України, зокрема покладів природного газу, нафти та інших енергоносіїв, досліджував історію їх розробки, розглядав шляхи використання для розвитку економіки регіону.

В рукописі “Філіппінські острови і їх економічне та стратегічне значіння. (До питання: Боротьба за Тихий океан)” [6, с.93–107], що датується 25 листопадом 1948 р. науковець проаналізував геополітичне значіння Азіатсько–Тихоокеанського регіону.

Стан здоров’я вченого швидко погіршувався. Згідно висновку лікарської трудової експертної комісії від 2 серпня 1948 р., його визнали інвалідом другої групи внаслідок склерозу судин головного мозку, порушення кровообігу та гіпертонічної хвороби другого ступеня. Медичний висновок “Не працюєдатний!” для вченого став страшним вироком. Надлюдські випробування долі підірвали здоров’я В. О. Гериновича. Довелося припинити працю в Українському інституті радянської кооперативної торгівлі. Але й у цьому становищі Володимиру Гериновичу прийшлося витримати останній удар долі: сина Олександра заарештували і відправили до виправних таборів м. Воркути, а згодом – м. Магадану. На заслання він знаходився до 1956 р. Як згадує онук В. О. Гериновича, професор Львівської академії мистецтв ім. М. Лисенка, Олександр Олександрович Геринович, саме інформація про арешт сина остаточно “добила” діда, який не витримав страшної звістки і 6 липня 1949 р. помер. Похований Володимир Олександрович Геринович на Янівському цвинтарі в м. Львові.

У січні 1989 р. В. О. Геринович був реабілітований на підставі Постанови Президії Верховної Ради СРСР [10, с.395].

Отже, після ув’язнення та перебуванні на спецпоселенні В. Геринович влаштувався викладачем до Українського інституту радянської кооперативної торгівлі м. Львова. Він займався навчально–методичною та науково–дослідною роботою. Високий рівень професійності надав можливість ученому за короткий час пройти шлях від викладача до в. о. декана торгово–економічного факультету. Однак важка хвороба та арешт сина не дозволили завершити наукові задуми і обірвали життя Володимира Олександровича Гериновича.

Вшануванням пам’яті Володимира Олександровича Гериновича, визначної особистості, науковця, освітянина стало його нагородження (посмертно) медаллю Кам’янець–Подільського державного університету ім. І. Огієнка, “За вагомий внесок у розвиток освіти та науки” (30 серпня 2006 р.).

Список використаних джерел

1. Географічна енциклопедія України: в 3т. /редкол.: М. Маринич (відповід. ред.) [та ін.]. – К.: “Укр. енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 1989–1993. – Т.3: П–Я. – 480 с.: іл.
2. Професор Володимир Геринович / за ред. О.Шаблія. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 366 с.
3. Державний архів Львівської області (далі – ДАЛО). – Ф. Р.796. – Оп. 1. – Спр. 33.
4. Там само. – Оп. 3. – Спр. 48.
5. Там само. – Оп. 1. – Спр. 31.
6. Володимир Геринович: з неопублікованого /упоряд., авт. вступ. ст. та приміт. В. М. Островий. – Хмельницький: ЦНТІ,

2009. – 136 с.: іл.

7. ДАЛО. – Ф. Р.796. – Оп. 1. – Спр. 30.
8. Там само. – Спр. 33.
9. Там само. – Спр. 32.
10. Державний архів Служби безпеки України. – Спр. 59171. – Ф. П. Слідча справа Гериновича В. О., 1932–1989 рр. – 400 арк.

References

1. Neohrafichna entsyklopediya Ukrayiny: v 3t. /redkol.: M.Marynych (vidpovid. red.) [ta in.]. – K.: “Ukr. entsyklopediya” im. M.P. Bazhana, 1989–1993. – T.3: P–Ya. – 480 s.: il.
2. Profesor Volodymyr Gerynovych / za red. O.Shabliya. – L’viv: Vydavn. tsentr LNU im. I.Franka, 2008. – 366 s.
3. Derzhavnyy arkhiv L’vivs’koyi oblasti (dali – DALO). – F.R.796. – Op.1. – Spr.33.
4. Tam samo. – Op.3. – Spr.48.
5. Tam samo. – Op.1. – Spr.31.
6. Volodymyr Gerynovych: z neopublikovanoho /uporyad., avt. vstup. st. ta prymit. V.M. Ostrovyu. – Khmel’nyts’kyu: TsNTI, 2009. – 136 s.: il.
7. DALO. – F.R.796. – Op.1. – Spr.30.
8. Tam samo. – Spr.33.
9. Tam samo. – Spr.32.
10. Derzhavnyy arkhiv Sluzhby bezpeky Ukrayiny. – Spr.59171. – F.P. Slidcha sprava Gerynovycha V.O., 1932–1989 rr. – 400 ark.

Ostrovyy V. M., candidate of history, assistant professor of the department of social sciences of Khmelnytskyi Humanitarian–Pedagogical Academy (Ukraine, Khmelnytskyi), kgpa_nauka@ukr.net

Scientific–Pedagogical Activity of the Professor V.O. Herynovych in Ukrainian Institute of Soviet Cooperative Trade (August 1946 – August 1948)

Scientific–pedagogical activity of the professor Volodymyr Herynovych after his return from the exile in Ukraine (August 1946) to the city of Lviv has been studied, where he was enrolled to the Ukrainian University of Soviet Cooperative Trade to scientific–pedagogical work. Activity of V.O. Herynovych in the context of epoch, which produced him, has been examined. Due to this the method of historic and psychological reconstruction of vital activity of the scientist and facts interpretation has been implemented. As a person bears within in microscopic level all spiritual–historic world, his or her spiritual life shows constant change of consciousness with the historic epoch. Special attention is paid to the method of dense descriptions. The task of the method is, through the maximum detail (“dense”) renewal the biography of the object of the research, to determine “crucial moments” – periods, in which the change of views to any phenomena (events, effects, processes, etc). The method comes out of the notion of synchrony of the biography and the views of the personality: so to say, abrupt or gradual changes of the object influence also to abrupt or gradual changes of its views concerning any theoretical or practical tasks. The scientists continued his active teaching and scientific–pedagogical activity. In the same time he ran preparation of the post–graduates and took active part in the scientific life of the Western Ukraine. Last occurring during the lifetime manuscripts of the scientist prove that Volodymyr Herynovych worked on the research of the deposits of mineral resources and the fields of energy sources, studying the ways of their usage for the development of economy of the Western region of Ukraine.

Special value of the researches of V.Herynovych, dedicated to the natural–economic potential of Ukraine is in their multi–vector nature, system character of the approaches, originality of solving complex tasks, which were offered by the science of those days. Creative creation of the scientist hasn’t lost its practical meaning even nowadays.

Keywords: professor V.O. Herynovych, scientific–pedagogical activity, Ukrainian University of Soviet Cooperative Trade, head of the chair, scientist.

Ostrovyy V. M., kandidat istoricheskikh nauk, docent kafedry obshchestvennykh disciplin, Хмельницькая гуманітарно–педагогічна академія (Україна, Хмельницький), kgpa_nauka@ukr.net

Научно–педагогическая деятельность профессора В. О. Гериновича в Украинском институте советской кооперативной торговли (август 1946 – август 1948 гг.)

Исследовано научно–педагогическую деятельность В. О. Гериновича после возвращения из ссылки в Украину (1946 г.) в г. Львов, где он был принят на научно–педагогическую работу в Украинский институт советской кооперативной торговли. Учёный продолжил активно заниматься как преподавательской, так и научной деятельностью, руководил подготовкой аспирантов. Последние прижизненные рукописи В. Гериновича свидетельствуют об исследовании им месторождений полезных ископаемых и энергоносителей, рассматривая возможности их использования для развития экономики Западного региона Украины. Творческие достижения учёного и сегодня не утратили практического значения.

Ключевые слова: профессор В. О. Геринович, научно–педагогическая деятельность, Украинский институт советской кооперативной торговли, заведующий кафедрой, учёный.